

Hensyn til den Række af Manipulationer, om hvilke jeg nu gentagne Gange har talt. Jeg har nu nævnt de Midler, som Regeringen og Koncessionsøgerne have tænkt at anvende for at naa Maalet, og skal da vende mig til et tredie Spørgsmaal, nemlig, om disse Midlers Anvendelse paa noget Punkt træder enten Statens, Samfundets eller private Personers eller Institutioners Interesser for nær. Naar dette Spørgsmaal opkastes, ligger det nær, at man allerførst spørger, om det ikke her vilde have været paa sin Plads at gaa til Statsdrift fremfor at give et privat Selskab Koncession eller Eneret paa gennem en lang Aarrække at udnytte de Forhold, hvorom det her drejer sig. Jeg skal straks sige, at jeg haaber, at vi maa kunne holde i alt Fald den rene Statsdrift ganske udenfor denne Forhandling, thi det at lade Staten drive et saa uhyre Foretagende paa en saa vældig Afstand som $\frac{1}{3}$ af Jordperiferien, vilde være saa hasarderet, at det forekommer mig, at selv de Medlemmer af dette høje Ting, som ellers holde paa Statsdrift, maa vige tilbage for at forsøge dette Princip gennemført paa et saa vanskeligt Omraade. Vi have Erfaringer for, hvad Statsdrift betyder paa forskellige Omraader. Jeg skal i denne Forbindelse blot pege paa den grønlandske Handel, da ogsaa dens Virkeomraade ligger langt borte. Tænk paa, hvor mange Gange den har været Genstand for Kritik paa Grund af Vanskeligheden ved at udføre Beslutninger hurtigt paa de lange Afstande. Den Sag, hvorom vi her forhandle, er et rent og skært Forretningsforhold, hvor vi skulle konkurrere med andre Institutioner, og hvor der i det ene Tilfælde efter det andet vil kræves et Initiativ og en Beslutsomhed, som ikke kan afvente Ordre hjemme fra. Ved Statsdrift vilde vi altsaa enten komme ind paa et Embedsregimente derude, overfor hvilket vi maa nære store Betæneligheder, eller ogsaa maatte vi komme ind paa en Langsomhed i Vendingen, som er ganske uforenelig med de Interesser, der her staa paa Spil. Af de Grunde, jeg her har nævnt, haaber jeg, at vi ikke skulle komme ind paa en Drøftelse af Princippet den rene Statsdrift, og jeg tror i alt Fald at være i Overensstemmelse med Størstedelen af dette høje Ting, naar jeg siger, at vi ikke tør gaa til de store Bevillinger, der vilde være nødvendige for at komme ind paa Statsdrift i det her berørte Forhold.

Hvis der altsaa ikke skal være Tale om Statsdrift, bliver Spørgsmaalet blot det,

om den højtærede Minister i de Forhandlinger, der ene gaede forud for det Lovforslag, som nu ligger paa Tingets Bord, har iagttaget de Forsigtighedsregler, som nødvendigvis maa iagttages, naar ikke Statens eller private Interesser skulle trædes for nær. Der er her et Forhold, vi ikke maa være blinde for, og det er det, at der er ganske overordentlig lidt at risikere, idet Øerne desværre ligge hen med den døde Haand over sig. Der har hidtil ikke meldt sig et Menneske, som har haft Mod til at tage denne Opgave op, som man har ment ligger derude, og vi have derfor i egentlig Forstand intet eller i alt Fald meget lidt at risikere, hvorimod vi omvendt have alt at vinde, ikke blot for det lille Samfund derude, men ogsaa for det Land, vi tilhøre. Jeg mener derfor, at man, selv om der selvfølgelig i en Sag som denne, hvor der gives en Koncession for mange Aar, maa ytre sig mange Betæneligheder, maa kunne se bort fra disse og gaa lige løs paa Opgaven, naar man blot passer paa at tage de nødvendige Forsigtighedsregler. Med Hensyn hertil er Forholdet det, at den højtærede Minister har taget disse Forholdsregler paa en hel Række Omraader, idet han har forbeholdt sig at godkende Anlægget af Dokken, saaledes at den ikke kommer til at virke som en Hindring for den almindelige Skibsfart i Havnen, samt forbeholdt sig Godkendelsen af Bygning af Fyr og den eventuelle Fyrafgift, Takster for Lodsning i Havnen og Anlæg af traadløs Telegraf samt Afgiften for Benyttelsen deraf. Endelig har Ministeren forbeholdt sig at godkende Overdragelsen af Koncessionen til andre. Noget andet er, at Koncessionshaverne selvfølgelig maa have Ret til at overdrage enkelte Dele af Koncessionen til andre, hvilket er ganske nødvendigt for Udførelsen af Foretagendet.

Men ikke blot har den højtærede Minister forbeholdt sig at godkende en hel Række Forhold, men han har tillige taget Forbehold paa en hel Række andre Omraader, af hvilke det væsentligste er det, at Staten har Ret til, jeg havde nær sagt, allerede efter 60 Aars Forløb at indløse de Anlæg, som maatte blive etablerede af Koncessionshaverne derovre. Jeg skal her som paa andre Punkter ikke komme ind paa Koncessionens enkelte Bestemmelser, idet hele Sagen blev saa udførligt og glimrende fremlagt af den højtærede Minister, at ethvert af Tingets Medlemmer bør kende den tilfulde. Det første Forbehold, der er truffet, er altsaa